

COVID-19 ကသံဉ်ဒီသဒါလၢပုၤသးစၢ်အဂီၢ်

တၢ်န့ၢ်ပၢၢ်တၢ်အၢၣ်လီၤဟ့ၣ်ခွဲးလၢ ပုၤတၢ်ဝၢ-ဒီးသန့ၤတၢ်ကရၢကရိၤလၢအမၤတၢ်လၢပုၤသးစၢ်အဂီၢ်

Washington State Department of Health (Washington ကီၢ်စ့ၣ် တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ၣ် ဝဲၤကျိၤ) ဟ့ၣ်ကူၣ်ဝဲလၢ ပုၤ 6 လၢ န့ၣ်ဆူၣ်အိၣ်ကိးဂၤ ကဘၣ်ဆဲးန့ၢ်ကသံဉ်ဒီသဒါလၢ. ဖဲတၢ်အၢၣ်လီၤဟ့ၣ်ခွဲးအါကလုာ်တဖၣ် ဖိးသဲးလၢ Washington ကီၢ်စ့ၣ်သဲး တၢ်သိၣ်တၢ်သီအဖီလၢ, ပုၤဟ့ၣ်ကသံဉ်ဒီသဒါအါဂၤ လိၣ်ဘၣ် မိၢ်ပၢ်/ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်အၢၣ်လီၤဟ့ၣ်ခွဲး လၢကဟ့ၣ်လီၤကသံဉ်ဒီသဒါဆူၣ်ပုၤသးစၢ်တဖၣ်အအိၣ် န့ၣ်လီၤ. တၢ်အါ မၤနီၣ် မၤသီတၢ်အၢၣ်လီၤဟ့ၣ်ခွဲးအကလုာ်လၢ အပျဲခွဲးလၢကီၢ်စ့ၣ်သဲးတၢ်သိၣ်တၢ်သီအဖီလၢ, ဒီးနတၢ်ကရၢကရိၤမၤစၢၤပုၤသးစၢ် (လီၤဆီဒ်တၢ်ပုၤသးစၢ် လၢအဟံၣ်တအိၣ်တဖၣ်) လၢ ကဆဲးဘၣ် COVID-19 ကသံဉ်ဒီသဒါလဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပုၤနီၣ်ဒိၣ်တဖၣ်လၢအၢၣ်လီၤ ဟ့ၣ်ခွဲးလၢပုၤသးစၢ်အဂီၢ်သ့-

ပုၤသးစၢ်အၢၣ်လီၤဟ့ၣ်ခွဲးလၢအဝဲသ့ၣ်အနီၣ်ကစၢ်ဒ်ဝဲအဂီၢ်သ့ဖဲ-

- မိၢ်ပၢ်
- ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ် မ့တမ့ၢ် ပုၤကွၢ်ထွဲတၢ်ဖိးသဲး
- ကီၢ်စ့ၣ်ဟ့ၣ်စိဟ့ၣ်ကမိၢ်မိၢ်ပၢ်လၢအကွၢ်လုာ်ဒိၣ်ထီၣ်တၢ် မ့တမ့ၢ် ပုၤအဂၤတဂၤ လၢကအၢၣ်လီၤဟ့ၣ်ခွဲးကသံဉ်ကသီ တၢ်ကွၢ်ထွဲလၢ ပုၤဖိသ့ၣ်လၢအိၣ်လၢ ဟံၣ်ဃီအချ့ၣ်တၢ်လီၤတၢ်ကျဲအပူၤအဂီၢ် (အဆၢဒိၣ် 13.32A မ့တမ့ၢ် 13.34 Revised Code of Washington (RCW, ဝၣ်ခွဲၣ်ထၢၣ်တၢ်ကွၢ် ကဒါက့ၤတၢ်သိၣ်တၢ်သီ)) န့ၣ်လီၤ.
- တၢ်အၢၣ်လီၤဟ့ၣ်ခွဲးဟဲလၢ ပုၤတဂၤလၢ ဆဲးလီၤမံၤတၢ်ဟ့ၣ်ခွဲး စိကမိၢ်ဖိမိၢ်ပၢ် လၢကဆၢတၢ် ဆူၣ်ချ့ၣ်ဂီၢ်တၢ်ကွၢ်ထွဲအဂီၢ်
- တၢ်အၢၣ်လီၤဟ့ၣ်ခွဲးဟဲလၢ ဘူးတံၢ်တဂၤလၢဟံးမ့ၣ်လၢ ဆူၣ်ချ့ၣ် ဂီၢ်တၢ်ကွၢ်ထွဲအဂီၢ်
- တၢ်အၢၣ်လီၤဟ့ၣ်ခွဲး ဟဲလၢ ကိသရၣ်မုၢ်ကွၢ်ပုၤဆါ ပုၤဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ် ဖးတၢ် မ့တမ့ၢ် ပုၤဟံၣ်ဃီတအိၣ်ပုၤဆဲးကျၢတၢ် (လၢပုၤသးစၢ်တဂၤ လၢအမ့ၢ်ပုၤဟံၣ်ဃီတအိၣ် ဒ်လၢကီၢ်စ့ၣ် McKinney-Vento Homeless Education Act အသိး)

- နဘၣ်တၢ်ပျၢ်ဖျဲးကွၢ်နၢ်ဖိးသဲးန့ၣ်လီၤ. နသးအိၣ် 16 မ့တမ့ၢ် ဆူ အဖီခိၣ်ဒီးနမိၢ်နပၢ်တဖၣ်တီၣ်ဖျါထီၣ်ဒီးအုၣ်ကီၢ်ဟ့ၣ်ခွဲးလၢနကသဘျ့ ကွၢ်န့ၣ်လီၤ.
- နဖျါနသးဒီးပုၤဖိသ့ၣ် မ့တမ့ၢ် ပုၤနီၣ်ဒိၣ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်အါ တၢ်သဘျ့ န့ၣ်လီၤ.
- ပုၤဟ့ၣ်တၢ်မၤစၢၤဆၢတၢ်လၢနမ့ၢ်ပုၤဖိသ့ၣ်လၢအဒိၣ်တုၢ်ခိၣ်ပုၤ လၢ Mature Minor Doctrine (ပုၤဖိသ့ၣ်လၢအဒိၣ်တုၢ်ခိၣ်ပုၤလၢ တၢ်န့ၢ် ဒီးတၢ်သိၣ်လိ) အဖီလၢ.**

*တၢ်မၤန့ၢ်အါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဘၣ်ဃးဒီးတၢ်အၢၣ်လီၤဟ့ၣ်ခွဲး ဒီဖျါတၢ်စူးကါ McKinney-Vento-

လၢကီၢ်စ့ၣ်သဲးတၢ်သိၣ်တၢ်သီအဖီလၢ, ကိသရၣ်မုၢ်ကွၢ်ပုၤဆါ တဖၣ်, ကုၢ်ပုၤဟ့ၣ်ကူၣ်တၢ်တဖၣ်, ဒီးဟံၣ်ဃီတအိၣ်ပုၤကျဲဖိအချၣ်စး တဖၣ် န့ၣ်စိန့ၢ်ကမိၢ်လၢ ကဟ့ၣ်လီၤတၢ်အၢၣ်လီၤဟ့ၣ်ခွဲး လၢတၢ်ဆဲး ကသံဉ်ဒီသဒါလၢ ပုၤသးစၢ် မ့တမ့ၢ် ပုၤသးစၢ်လၢအသးစၢ်တဖၣ် အဂီၢ် (ဒ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါအါလၢ [ဖျဲးဒုၣ်တၢ်စၢ်ဖျိၣ် McKinney-Vento Homeless Education Act အဖီလၢ - ထဲလၢအဲကလံးကျိၣ်ဒါ](#)) လၢတအိၣ်လၢမိၢ်ပၢ် မ့တမ့ၢ် ပုၤကွၢ်ထွဲ တၢ်အတၢ်အံးထွဲကွၢ်ထွဲ အဖီလၢန့ၣ်လီၤ.

**တၢ်မၤန့ၢ်အါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢ Mature Minor Doctrine-

ပုၤဟ့ၣ်တၢ်မၤစၢၤတနီၤ ပျဲပုၤဖိသ့ၣ်တဖၣ်လၢကဟ့ၣ်လီၤ တၢ်အၢၣ် လီၤဟ့ၣ်ခွဲးလၢ "Mature Minor Doctrine" အဖီလၢ ဖဲအဝဲသ့ၣ် မ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်သ့ တၢ်ဘၣ်လၢအန့ၢ်ပၢ် မ့တမ့ၢ် သ့ၣ်သါကသံဉ်ကသီ တၢ်မၤအကျိၤ အကျဲတၢ်ဟံၣ်ထွဲထီၣ်အခံတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်ဆၢတၢ်လၢပုၤဆါတဂၤအါမ့ၢ်ပုၤဖိသ့ၣ်လၢအဒိၣ်တုၢ်ခိၣ်ပုၤအါ အပူၤန့ၢ်, ပုၤဟ့ၣ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ် ကသမံထံပုၤဖိသ့ၣ်အသးန့ၣ်, တၢ်ကူၣ်သ့, တၢ်ဒိၣ်တၢ်ခိၣ်ပုၤ, တၢ်မၤလိ, တၢ်လဲၤခီဖျါ, မ့ၢ်ကျိၤဝဲၤကွၢ် တၢ်သဘျ့ မ့တမ့ၢ် တၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်လီၤတုၢ်လီၤကံ, လၢအမ့ၢ်တၢ်အၢၣ် လီၤဟ့ၣ်ခွဲးထီၣ်ဒါ ဒ်ပုၤနီၣ်ဒိၣ်အသးဒီးသဘျ့လၢမိၢ်ပၢ်အတၢ်အံးထွဲ ကွၢ်ထွဲအဖီလၢန့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၤစၢၤပုၤဘျးစဲ- National Center for Homeless Education, ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤပုၤကျိၤလၢတအိၣ်ဒီးတၢ်အံးထွဲကွၢ်ထွဲလၢအဘၣ်ကွၢ် ဆၢၣ်မိၢ်ဒီးဟံၣ်ဃီတအိၣ်, <https://nche.ed.gov/wp-content/uploads/2018/10/youth.pdf> - ထဲအဲကလံးကျိၣ်ဒါ

ပျံ့နှံ့တတ်မီမေးခွဲတိုက်အားလုံးလီဟော့ခွဲလေးကျလီဆီစုဘီအပူနံ့လီ.

- တိုက်အားလုံးလီဟော့ခွဲလေးထူးခိုင် (ခီဖျိုလီတစ်စုံ မှတမ့် လာနီကစာ)
- တိုက်အားလုံးလီဟော့ခွဲလေးတိုက်ကွဲအပူ (လံာ်ကွိုင်ခီ)
- တနီလီဘတ်တိုက်အားလုံးလီဟော့ခွဲလေးတိုက်ကွဲဒီးထူးခိုင်ခံခါလက် နံ့လီ.
- တိုက်အားလုံးလီဟော့ခွဲလေးတိုက်ကွဲလာပူနီဒိုင် ဟော့လီတိုက်အား လီဟော့ခွဲလေးနီနီနံ့လီ.

ကမေးခွဲပုသေးစာတဖန်လောကဆဲးဘန်အဝဲသ့ဒ်အကသံဒ်ဒီသဒါဒဲလဲ

- **စူးကါတီဃုထာအကျအဂုကတော်လါ Vaccine Locator (ကသံဒ်ဒီသဒါတိုက်လီတိုက်ကျ) အဖီခိုင် (vaccine locator.doh.wa.gov) မှတမ့် ကီးပျံ့နှံ့တတ်မီမေးခွဲလေး ကသ့ဒ်ညါဘန်လါ တိုက်အားလုံးလီဟော့ခွဲအကလုာ်မနုလါပျံ့နှံ့တတ်မီမေးခွဲတိုက်မေးခွဲတိုက်လီဟော့ခွဲလေး လါကမေးခွဲကီး တိုက်ဒီးတိုက်အိုင်သးနံ့လီ. ကွါဒီးပုသေးစာဂီ တိုက်ဃုထာအကျအဂုကတော်လါ Vaccine Locator ကမေးခွဲလေးကသ့ဒ်ပျံ့နှံ့တတ်မီမေးခွဲ လါကမေးခွဲကီး တိုက်ဒီးတိုက်အိုင်သးနံ့လီ. ကွါ "မေးခွဲပုသေးစာလါကကတော် ကတီးသေးလါတိုက်အားလုံးလီဟော့ခွဲအကလုာ်လါအဝဲသ့ဒ်လိုင်ဘန်ဝဲလါကဟော့ လီဝဲအဂီ"**
- **ယုကွါကသံဒ်ဒီသဒါတိုက်လီတိုက်ကျတဖန်လါအတိုက်လီ တိုက်လဲနံ့လီတဘျီဃီသ မှတမ့် ကီးလါကမေးခွဲသ့ဒ်နံ့ဖးသီ, ဖဲနမ့်တအိုင်ဒီးမိပ် / ပျံ့နှံ့ထွဲတိုက်လါအမပျံ့နုနုလါလံာ်ကွိုင်ခီလါအထိုင်နဲအဖီခိုင်သ့အခါဘန်နံ့လီ. ပျံ့နှံ့လီဟော့ခွဲလေးမေးခွဲအါဂါယုထိုင်လါမိပ် မှတမ့် ပျံ့နှံ့ ထွဲတိုက်မေးခွဲတိုက်အားလုံးလီဟော့ခွဲလံာ်ကွိုင်ခီလါကမေးခွဲတိုက်သ့ဒ်နံ့ဖးသီလါအထိုင်နဲအဖီခိုင်နံ့လီ.**
- **ဘျးစဲဒီးကွါတဖန်လါတိုက်အားလုံးလီဟော့ခွဲ. ပုသေးစာလါနုမေးခွဲတိုက်ဒီးအီတဂါ မှဘန်လီဒီးတိုက်ပီနီနီနံ့ထိုင်လါ McKinney-Vento အဂီနံ့ (ကွါကဘျးပါအမဲညါလါကမေးခွဲအါထိုင်တိုက်တိုက်ကျအဂီ), နုမေးခွဲတိုက်ဒီးကွါသရဲမုာ်ကွါပျံ့ခါ, ကွါပျံ့နှံ့ကွါဟော့ဖးတိုက်, မှတမ့် ပျံ့နှံ့လါဟော့ဃီတအိုင်အခါစးလါကဟော့လီဟော့ခွဲလေးတိုက်အားလုံးလီဟော့ခွဲသ့နံ့လီ. ပျံ့နှံ့လီဟော့ခွဲလေးမေးခွဲတနီ လိုင်ဘန်ဝဲဒ်ပျံ့နှံ့ဒိုင် လါကဟော့ဃီထိုင်အသးလါတိုက်ဆဲးကသံဒ်ဒီသဒါအဂီနံ့လီ. ပျံ့နှံ့လီဟော့ခွဲလေး မှတမ့် မေးခွဲလီဟော့ခွဲဒီးမိဒီးကွါပျံ့နှံ့လါမေးခွဲလါကဆာတိုက် မှမတကဟဲဃုဒီးပျံ့နှံ့သ့အဝဲသ့ဒ်အတိုက်သ့ဒ်နံ့ဖးသီနံ့လီ.**
- **ရဲကျဲမေးခွဲကစာတိုက်ဆဲးကသံဒ်ဒီသဒါအမူးလါအဟးဝုဝါ မှတမ့် နံ့ပုသေးစာတဖန်ဆူကသံဒ်ဒီးလါအိုင်ဟံစါလဲတဖန်နံ့တက့.**
 - **ယုထိုင် Care-A-Van တိုက်မေးခွဲအသး** - အဲကလဲးကျိုင်ခါ. WA State Department of Health Care-A-Van (doh.wa.gov/CareAVan) ဟဲစာနံ့ကသံဒ်ဒီသဒါဆူအိုင်နံ့လီ. ကျိုင်စတိုက်မေးခွဲအိုင်လါ ပျံ့နှံ့တိုက်ကရါကရီလါ အရဲကျဲ တိုက်လါအကြားဝဲဘာဝဲတဖန်အဂီနံ့လီ. Care-A-Van တိုက်လီဟော့ခွဲလံာ်ကွိုင်ခီလဲ လါအဟံ ဖျါထိုင်အသး လါလံာ်တိုက်မိမဲညါတဘျီအဖီခိုင်, ဃုဒီး တိုက်အားလုံးလီဟော့ခွဲလေး ပျံ့နှံ့လါအိုင်တိုက်ခိုင်ပျံ့နှံ့တဖန်အဂီ နံ့လီ.
- **မေးခွဲပုသေးစာလါကကတော်ကတီးသေးလါတိုက်အားလုံးလီဟော့ခွဲအကလုာ်လါအဝဲသ့ဒ်လိုင်ဘန်ဝဲလါကဟော့လီဝဲအဂီ-**
 - ပျံ့နှံ့ဒိုင်မုာ်လိုင်ဘန်လါကဟော့ဃီထိုင်အသးဖဲနတိုက်သ့ဒ်နံ့ဖးသီနံ့, မေးခွဲကီးတိုက်ဒီးအဝဲသ့ဒ်နံ့တက့.
 - ပျံ့နှံ့တိုက်မေးခွဲတိုက်လီဟော့ခွဲနံ့, မေးခွဲပုသေးစာလါကမေးခွဲလံာ်ကွိုင်ခီလါတိုက်စဲကျဲ ထူးထိုင်အီဒီးဆဲးလါမေးခွဲ တက့.
 - နမ့်ပျံ့နှံ့လါအသဘျီထိုင် မှတမ့် ပျံ့နှံ့လါအဖျါအသးဒီးပျံ့နှံ့ မှတမ့် ပျံ့နှံ့လါအသဘျီထိုင်နံ့, မေးခွဲအဝဲသ့ဒ် လါဟံဖျိုင်လံာ်တိုက်မိလါ အဘန်ဘျးဘန်ဒါတဖန်နံ့တက့.
 - နမ့်ဒီးတိုက်အားလုံးလီဟော့ခွဲခီဖျိုစူးကါ McKinney-Vento, ဒီးသ့ဒ်ကီးသးဂီလါပျံ့နှံ့တိုက်မေးခွဲအိုင်ဒီးတိုက်သံကွါတဖန်နံ့, နဟဲစာ တိုက်ကွဲအားလုံးလီဟော့ခွဲလါတိုက်သ့ဒ်ညါအီလဲ (တိုက်ဘိုဘန်သ့ဒ်ညါတိုက်အားလုံးလီဟော့ခွဲ) သဲစးတိုက်သိုင်တိုက်သီအဖီလဲ- RCW 7.70.065 - ထဲအဲကလဲးကျိုင်ခါ ဒီးဟံဖျါထိုင်တိုက်အကူ အသနံ့လီ တိုက်လါဆဲးဆူကွါတဖန်. (ဘျးစဲဒီးသဲစးတိုက်သိုင်တိုက်သီ- <https://app.leg.wa.gov/RCW/default.aspx?cite=7.70.065>)
 - နမ့်ယုကွါတိုက်အားလုံးလီဟော့ခွဲလါနီကစာအဂီ ခီဖျို Mature Minor Doctrine နံ့, မေးခွဲအဝဲသ့ဒ်လါကကတော်ကတီးလံာ်တိုက်မိဒီးတိုက်ဂျါလါအဒူးနံ့ဝဲဒ်လါ အဝဲသ့ဒ်မုာ်ပျံ့နှံ့လါအသဘျီထိုင်လါ အဝဲသ့ဒ် မိပ်တဖန်နံ့တက့. တိုက်အံတိုက်လိုင်ဘန်အီလါပျံ့နှံ့တိုက်မေးခွဲလဲလဲဘန် ဘန်ဆန်ကမေးခွဲတိုက်နံ့လီ. ပျံ့နှံ့တိုက်မေးခွဲ တနီတမေးခွဲပျံ့နှံ့ဒိုင်တိုက်ခိုင်ပျံ့နှံ့တိုက်လါတိုက်လီဟော့ခွဲဘန် ဘန်ဆန်တိုက်လီဟော့ခွဲဒိုင်တိုက်ခိုင်ပျံ့နှံ့တိုက်ဆာတိုက်တဖန်လါ ပျံ့နှံ့တိုက်မေးခွဲလါအပူကွိုင်တဖန်နံ့လီ.